

"EU 2020 Stratégia"

Az EU Bizottság stratégiai dokumentumában megfogalmazott célokhoz a következő 4. prioritási javaslatot tesszük mind az EU Bizottságra, mind az NFÜ által készített magyar álláspontjához:

4. PRIORITÁS:

A tagországokban a kistermelő vertikumok fejlesztésének felkarolása és ösztönzése, a helyi közvetlen termelő piacok szervezése, a piacra juttatás elősegítése. A tagországok kulturális sokszínűségének megőrzése, a hagyomány és rugalmasság elvének érvényesítése, mint a válságkezelés egy lehetséges eszköze.

Gazdasági, pénzügyi válság, munkanélküliség, klímaváltozás problémáira adott válaszok, megoldások¹:

- Regionális és helyi szinten élénkíti a mezőgazdasági termelést, ezáltal javítja a gazdasági aktivitást, amely pozitívan hat a **vidéki térségek gazdasági és társadalmi fejlődésére**.
- Tovább javítja a minőségi színvonalat és a termékválasztékot, ezáltal pozitív hatást gyakorol a lakosság egészséges táplálkozására, életminőségére. Leegyszerűsíti az élelmiszertermékek nyomon követhetőségét.
- Elősegíti a kommunikációt, a kapcsolatépítést, javítja az információáramlást a termelők és fogyasztók között, hozzájárul a fogyasztók ismereteinek, tudásának gyarapításához a különböző vidékeken termesztett élelmiszertermékekről, a termesztés helyeiről, magukról a termelőkről, termesztési -, tárolási -, feldolgozási - és tartósítási módokról, és végül, de nem utolsósorban az egészséges táplálkozásról; elősegítve a magas szinten ellátott élelmiszertermékek nyomon követhetőségét; egészségesebb hagyományos ételek és étkezési szokásokkal történő megismertetését és elterjesztését.
- Lehetőséget teremt az egyre növekvő arányt képviselő **idősebb termelők foglalkoztatásához**, aktivitásuk megőrzéséhez, ezen keresztül javítja közérzetüket, egészségi állapotukat, azaz rendkívül pozitív társadalmi - gazdasági hatásokat képes generálni a szociális ellátás, a szolgáltatások szempontjából elmaradottabb vidéki térségekben és országos szinten egyaránt.
- Lehetőséget teremt **fiatalok foglalkoztatásához**, ezen keresztül javítja közérzetüket, egészségi állapotukat, segíti a vidéki elvándorlás megakadályozását, azaz rendkívül pozitív társadalmi - gazdasági hatásokat képes generálni elmaradottabb vidéki térségekben és országos szinten egyaránt.
- A gazdasági aktivitás javításán és a társadalmi hasznosság érzésén keresztül effektív képes csökkenteni az orvosi rendelők forgalmát, ezáltal hozzájárulni az **egészségügyi és szociális kiadások csökkentéséhez**, és a szolgáltatásokra nehezedő terhelés enyhítéséhez, amely az idősebb korosztály létszámarányának növekedésével valós veszélyt jelent.
- **Környezetbarát, fenntartható** mozaikos családi gazdaságok. Előmozdítja a **tájjellegű** (ellenálló), térség -specifikus zöldség -gyümölcs féleségek, **biotermékek**, hagyományos recept szerint készült rövid szavatosságú élelmiszerek, friss vagy feldolgozott erdei gyümölcsök, gombák, gyógynövények, ill. helyi népművészeti tárgyak értékesítését. Miután ezeknek a termékeknek nemcsak a helyi fogyasztásban lehet szerepük, hanem turisztikai vonzerőt is jelentenek, mindezzel hozzájárulnak a vidéki turizmus (zöldturizmus, ökoturizmus stb.) élénkítéséhez, ami ugyancsak fontos helyi gazdaságfejlesztési tényező.
- **Klímaváltozási prioritás** érvényesítéséhez az ajánlások az üvegházgázkibocsátás radikális csökkentésének lehetőségét tárják fel, **a helyben termelt, feldolgozott és**

¹ A vélemény összeállításához felhasználtuk Vörös Mihály László „Helyi élelmiszer és helyi fogyasztás: A komplex agrárpolitika kulcseleme Japánban – Tanulságok hazánk számára” c. A FALU Folyóirat 2010. Tavasz számában megjelenő szerkesztés alatt lévő cikkét.

értékesített élelmiszer térnyerésén, és a szállítási szükséglet ebből következő lefaragásán keresztül.

- **Tájfajta** (időjárás és kórokozók elleni védekezés szempontjából jól alkalmazkodott), magas beltartalmú növények és állatok **nagyobb hangsúlya a termelésben és fogyasztásban.**
- A kisléptékű élelmiszertermelés **önfoglalkoztatási** jelentőségén túl, a szektor **munkahelyteremtési** jelentőségét a nők, időnyomunka vállalkók valamint - a mikrovállalkozási forma rugalmasságából adódóan - a legváltozatosabb képzettségi és kulturális háttérű és korosztályi csoportok munkaerőpiacra való bevonása is fokozza. a termelésben és termékfejlesztésben, szolgáltatásokban, helyi kereskedelemben is.
- A helyi termelés, feldolgozás, értékesítés a **kisléptékű megújuló energia hasznosító rendszerek** (pl: biogáz telepek, napelemek, napkollektorok, szélkerekek, hőszivattyús rendszerek) elterjesztését is ösztönözheti. Ezekkel nem csupán az üvegház-gáz kibocsátás, valamint a fosszilis és atomenergia használatával kapcsolatos egyéb környezeti károk csökkenthetők, de az ilyen rendszerek csökkenthetik az ezeket használók függőségét a nagy energiaellátó rendszerektől. Ezáltal kevésbé lesznek kitettek az áremelkedéseknek, illetve a nagy rendszerek működésében jelentkező esetleges zavaroknak (pl. gáz- vagy áramhiány).

2009 tavasszal civil összefogás² jött létre, a kisléptékű élelmiszer termelés, feldolgozás és értékesítés, a helyi élelmiszer-rendszereket ellehetetlenítő uniós és hazai szabályozás megváltoztatására³. A mára 48 tagúvá nőtt partnerség⁴ célja, hogy az uniós szabályok által is elismert hagyomány és rugalmasság elvének hazai jogban történő érvényesítésével érdemileg lehetővé tegye a helyi élelmiszerrendszerek, helyi élelmiszer feldolgozás és értékesítés könnyebbé válását, támogató szabályozási környezetét.

Kapcsolattartó: Szabadkai Andrea
MNVH Vidéki Örökség szakterületi képviselő
Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület
30/7688718
info@elotisza.hu
www.elotisza.hu

Munkánkat támogatják:

² NCA Demokrácia-és partnerség-fejlesztési Kollégiuma - a civil együttműködések, érdekképviseleti és egyéb hálózati rendszerek létrehozásának és működtetésének támogatására kiírt pályázat keretében megvalósuló "A kisléptékű élelmiszer előállítás, értékesítés érdekvédelmi szövetsége" című pályázatot,

Ökotárs Alapítvány Adományi programja - "Civil szervezetek együttműködése a kisléptékű élelmiszer-előállítók érdekképviseletéért" pályázatot.

³ 2009. Május 26. módosítási javaslat benyújtása a 14/2006. (II. 16.) FVM-EüM-ICSSZEM együttes rendelethez a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről.

⁴ Bács-Kiskun Megyei Agrárkamara, Bihar Közalapítvány, Bors Alapítvány, CEEWEB a Biológiai Sokféleségért, Csongrád és térsége Biokultúra Egyesület, Élelmészvezetők Országos Szövetsége (ÉLOSZ), E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, Energia és Környezet Alapítvány, Európai Civil Koordinációs Egyesület, Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége (FATOSZ), Fejér megyei Paktum Egyesület, Fogyasztó- és Vidékvédő Egyesület, GAIA Ökológiai Alapítvány, GATE Zöld Klub Egyesület, Győr- Moson- Sopron Megyei Agrárkamara, HANGYA Szövetkezeti Együttműködés, Hegypásztor Kőr Oszkó, Hortobágy Közalapítvány, Inspi-Ráció Egyesület, Kishantosi Vidékfejlesztési Központ Kht., Kiskunsági Nők Egyesülete, Kiszombori Faluépítő Közösségi Közhasznú Kft., Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány, Magyar Biokultúra Szövetség, Magyar Faluszövetség, Magyar Kisállatnemesítők Génmegőrző Egyesülete (MGE), Magyar Környezetgazda Egyesület, Magyar LEADER Szövetség, Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete, Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ), Messzelátó Egyesület, Nyitott Kert Alapítvány, Nyugat- dunántúli Biokultúra Egyesület, Öko-forrás Közhasznú Alapítvány, ÖKOTÁRS Alapítvány, Piacfejlesztési Alapítvány, Pro Vértes Közalapítvány, Reflex Környezetvédő Egyesület, Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület, Tiszatáj Közalapítvány, Tudatos Vásárlók Egyesülete (TVE), Vállalkozók Közép-magyarországi Regionális Szövetsége, Védegylet, VOSZ Közép-magyarországi Regionális Szervezete, Zöld Akció Egyesület, Zöld Folyosó Közalapítvány, Zöld Pihenő Alapítvány, Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesület